

van de luchtogel

ton van 't hof

gaia chapbooks

Ton van 't Hof
Van de luchtogel
gedichten

Gaia Chapbooks, 2023

Tekst © Ton van 't Hof, 2023

ISBN 978-1-4477-8971-0

Van de luchtogel is deel 25 van de Gaia Chapbookreeks

Ik ben niet dezelfde gebleven.

Als je geen lezers hebt
roep je er eentje in het leven

met nat haar en een regenjas aan
in een verder lege winkel

gebogen over een stapeltje ramsj
waarop jouw bundel

zachtjes wordt teruggelegd

poëzie moet van dattum
poëzie moet ongemakkelijk zijn
poëzie moet (n)iets

poëzie moet alle zintuigen aanspreken
poëzie moet gemakkelijk te begrijpen zijn
poëzie moet gevoelige taal bevatten

poëzie moet dromerig zijn
poëzie moet ergens een belediging zijn
poëzie moet ook vreugde schenken

poëzie moet beschikken
poëzie moet in de eerste plaats een oprechte stem zijn
poëzie moet vervreemden

poëzie moet irriteren
poëzie moet gevaarlijk zijn
poëzie moet kortsluiting veroorzaken in des lezers brein

poëzie moet streven naar betekenisloosheid
poëzie moet onbegrijpelijk zijn
poëzie moet ontoegankelijk zijn

bij poëzie moet de taal centraal staan
poëzie moet over de kosmos gaan
poëzie moet over kosmische details gaan

poëzie moet op net zo'n natuurlijke manier uit het leven voortkomen
als de bomen de bloemen en de vruchten uit de aarde
uit de volle aarde ten aanschouwen van de hemel

moet poëzie altijd rijmen?
poëzie moet rijpen je moet eigenlijk intens lui zijn
poëzie moet op de spieren slaan

poëzie moet het middenrif in een ander tempo laten samentrekken
poëzie moet het hart in een ander ritme laten kloppen
poëzie moet klinken!

poëzie moet verrassen door schone buitensporigheid
en niet door zonderlingheid
poëzie moet goed voor te dragen zijn

poëzie moet de praktische waarheid tot doel hebben
poëzie moet de totale mens tot uitdrukking brengen
poëzie moet passen

poëzie moet geëxposeerd kunnen worden in een binnenruimte
poëzie moet je proeven
kauwen, doorslikken en verteren

het is een energie gevende belevnis
poëzie moet een duistere manier van onthulling hebben
poëzie moet iets hebben van muziek

poëzie moet het hebben van de intimiteit van de bladzijde
poëzie moet het onzegbare uitdrukken
poëzie moet ons in contact brengen met het goddelijke

poëzie moet gevoelens uitdrukken
die met gewone woorden niet te zeggen zijn
poëzie moet de gedachten van de dichter ordenen

poëzie moet ons moreel besef versterken
poëzie moet ons de werkelijkheid onder ogen brengen
op een manier waarop wij dat normaal niet zien

poëzie moet de mensen samensmeden
tot één volk of één revolutionaire beweging
poëzie moet de lezer soms wat tegemoet komen

poëzie moet rotterdam gaan veranderen
poëzie moet net zo eenvoudig net zo duidelijk geschreven zijn als proza
poëzie moet altijd dood

poëzie moet weinig hebben van gevoel
des te meer van verstand
poëzie moet iets doen

poëzie moet problematisch zijn
poëzie moet menselijk zijn
poëzie moet vrij zijn

poëzie moet de kans krijgen
poëzie moet alle wetten treden
poëzie moet divergeren

poëzie moet dronken chauffeurs tot inkeer brengen
poëzie moet zijn gelijk een stoel
poëzie moet worden aangegeven

poëzie moet verleiden
poëzie moet worden ervaren
poëzie moet zich nog bewijzen

poëzie moet nergens over gaan
poëzie moet de werkelijkheid ontdekken
langs haar eigen zuiver intuïtieve wegen

zonder eerst te worden gefilterd
door een intellectuele reconstructie van de wereld
poëzie moet ook joyeus zijn

poëzie moet je gewoon in je laten glijden
poëzie moet krampachtig bijna het heden verankeren
poëzie moet uit haar boeken treden

poëzie moet het mysterie achter de dingen vingeren
poëzie moet swingen
poëzie moet zich aan iets committeren

poëzie moet rijpen
poëzie moet niet aan filosofie doen
poëzie moet ontwaken

poëzie moet voldoen aan de eisen die de literatuur stelt
poëzie moet tot actie leiden
en de toehoorders betrekken bij een gemeenschappelijke zaak

poëzie moet gebald zijn
poëzie moet een plek krijgen in het alledaagse leven
en tot in de verste uithoeken aanwezig zijn

poëzie moet geconstrueerd zijn
poëzie moet een spel blijven
waarin je werkt met serieuze elementen uit de maatschappij

poëzie moet los van de dichter leesbaar zijn
poëzie moet ook protest zijn
poëzie moet niet resumeren

poëzie moet van puzzelen houden
en veel geduld hebben
poëzie moet voor de toekomst werken

poëzie moet afleggen
poëzie moet klonteren en schiften
poëzie moet de antwerpenaar lokken

poëzie moet er onder hebben geleden
poëzie moet die levende rivier zichtbaar maken
poëzie moet ook in je zitten als een gave

poëzie moet alle kansen krijgen
poëzie moet bewaren
poëzie moet liggen

poëzie moet het bovendien niet hebben van reclameslogans
poëzie moet nooit maar kan en mag altijd
poëzie moet u koesteren

poëzie moet haast wel een diepere betekenis hebben
poëzie moet in principe voor god geschreven worden
ook als hij niet bestaat.

Naar dat
wat poëzie is

en wordt

voortgebracht door

het gedicht

en niet had hoeven
maar al is geschied

al wat poëzie is

en wordt voortgebracht
door het hoeven

al geschied niet hoeven

maar dat
door het hoeven dat
door het gedicht

het had niet gedicht

Ik wil me laten zien.
Dus ga ik naar buiten.
Buiten kunnen mensen me zien.
Buiten zien ze me.

Hoe goed ik achter vlinders aan kan gaan.
Hoe goed ik wespen dood kan slaan.
Hoe goed ik stil kan blijven staan,
volmaakt stil.

Wie niet beweegt wordt niet gezien.
Ik wou me laten zien.
Hoe goed ik.
Hoe goed.

Ik lig op schema.
Het schema van een leven,
dat is ingebed in een groter geheel,
waar ik slechts tikjes van meekrijg,
net als van mijn dromen.

Ik droomde laatst
dat ik een machine was
die een liefdesbrief schreef
aan het alternatief.

Ik vergoddelijk het alternatief.
Het heilige alternatief.
Hadimassa.
Alles moet anders.
Alles moet worden opgeofferd.

Maar dat
wat poëzie is

en wordt voortgebracht
door het gehoeven

maar al is geschied niet gehoeven

al wat poëzie is

en wordt voortgebracht
door het gehoeven

al geschied niet gehoeven

maar dat
door het gehoeven

al geschied

al wat poëzie is

en wordt voortgebracht
door het gedichtd niet gehoeve

Alles moet
worden opgeofferd

aan een eenvoud die veel
zo niet alles o

niet alles

openlaatt

slaat

Een vogel, de lucht

de luchtvogel,

de luchtogel

de lucht de luchtchluchtvogel

‘Je maakt de kinderen nog wakker met je getyp.’

Chinezen eten altijd en overal Chinese rijst.
Hollanders steken in tijden van oorlog hun eigen
dijken door en eten Hollandse tulpenbollen.

Ik vind Afghanen egt leuke mensen love.
Ik vind Albanezen egt mokkes jesjjqhqbhjskaj.
Ik vind Algerijnen meer Turks dan Arabisch.
Ik vind Amerikanen betoverend, terwijl hun land me verwart.
Ik vind Argentijnen altijd wel grappig volk hoor.
Ik vind Australiërs verder qua tradities echt enorm lief en beleefd.

's Nachts komen de angsten.
's Nachts komt de machteloosheid.
's Nachts priemen de ogen, wolvenogen,
die uit zijn op jouw geluk.

Maar overdag trek je ten strijde.
Overdag zul je ze een poepie laten ruiken.
Overdag zul je ze verpletterend verslaan,
om als van zilver te kunnen schitteren

en vrij te zijn!

Vraag me af waar mijn eten blijft.
En of dit soms het begin is
van iets groters.

Als ik al niet meer rustig eten kan!

Een mens moet toch eten.
Wie of het ook klaargemaakt heeft.

Het eten smaakt me het best bij volle maan,
die het eten voller en vleziger doet smaken.

Zeewolf zo uit de oven.

Net na middernacht,
onder een flonkerende sterrenhemel.

Een weiland, een koe

de weilandkoe,

de weilandkoe koe

de weilandkoe een koe

Ik vind Belgen spannend.

Ik vind Brazilianen ook een buitengewoon sympathiek volk dus ik kon alle onderonsjes en het geklets wel waarderen.

Ik vind Britten vies en bah.

Ik vind Bulgaren toch wel behoorlijke inboorlingen van Bulgarije.

Ik vind Burundezen een heel subtiel volk.

Ik vind Cambodjanen veel vriendelijker in de dagelijkse omgang dan Thailanders.

Ik vind Canadezen nog vriendelijker dan Amerikanen.

Ik vind Chilenen gelijk aardige mensen.

Maar begrijp me niet verkeerd: ik vind Chinezen geen asociaal volk.

Ik vind Colombianen leuk!

Ik vind Congolezen veel te rond en te lelijk.

Ik vind Cubanen, zonder te willen generaliseren, een vriendelijk en heel gastvrij volk.

Ik vind Curaçaoënaars heel aardig, de mensen hier praten verschillende talen.

Ik vind Denen eerlijk gezegd het meest op Nederlanders lijken.

Ik vind Dominicanen ook echt prachtig, een heel bijzonder stukje Maastricht is dat.

Ik vind Dordtenaren kil.

Ik vind Duitsers volledig onderschat en ondergewaardeerd hier.

We maken moeilijke tijden door,
geloof me. De wereld kraakt
onder onze schoenen. Je hebt drie gemiste oproepen
voor de hel en de wanhoop

zal duur worden betaald. Te zijner tijd, na
de feestelijkheden, zullen er processen worden gevoerd,
maar dan is het te laat. Nou ja,
ze zullen bekennen

wat iedereen min of meer al weet: dat macht macht
cultiveert. Alles wat zich achter de tierelantijnen schuilhoudt,
wordt als opzichzelfstaand beschouwd,
begrijp je? En ze hebben allemaal een geheugen

als een suikerzeef en hangen
van leugens aan elkaar. Maak een reisje om het idee
te verdrijven dat je net zoals iedereen bent. Na enige tijd
zal de wind draaien, gelijk een dief in de nacht.

En toen was de munitie op
en toen stonden we daar

Du moment dat je van je giga tic af bent,
kunnen ze het rolbevestigende apparaat aarden
en het zaad van de revolutie zaaien.

Ook ondenkbaar geachte oplossingen
worden dan denkbaar: plagiaat
dat tot norm wordt verheven of hoempapamuziek

de hele tijd, o jee! Toch zullen niet alle echo's
kunnen worden buitengesloten. Zet je beste beentje voor
in deze geflopte wereld, half lachend, half huilend.

De eenvoud van het geven
zonder hoort-wat

mensen zijn van nature niet zo
rationeel, calculerend, doelgericht

kus op je gezicht

gezichtop je

gezichtl

Ik vind Egyptenaren 1 van de meest onbetrouwbare volken.
Ik vind Engelsen vreemde mensen met rare gewoontes.
Ik vind Esten een jongensnaam, meisjesnaam of unisex naam.

Ik vind Finnen een jongensnaam, meisjesnaam of unisex naam.

Ja, ik vind Gambianen aardig, maar nee, ik wil geen gezelschap.
Ik vind Georgiers niet zielig.
Ik vind Grieken over het algemeen ontzettend gastvrij, geïnteresseerd en oprecht vriendelijk.

En ik vind Hagenezen, en jou in het bijzonder, uit de Schilderswijk dom omdat ze om wat voor reden dan ook niet normaal.
Ik vind Hamburgers heerlijk, eet ze al mijn hele leven.
Ik vind Hollanders echt grappig ik kan vaak om hun lachen.
Ik vind Hongaren heel gevoelig en goed in het uiten van emoties.

Geen daas die een os vreest.

Goed horen is belangrijk.
Ook om dazen te kunnen horen.
Dazen ontloop je niet.
Je zult ze moeten doodslaan.

Het was toen
toen de munitie op was
en toen we daar stonden
dat we dazen razen hoorden,

niet ver van het
weggevaagde dorp

de zwartgeblakerde essen

het onherkenbare

gezichtl

de
dro-
ge
klik

dro-
ge
klik

&
het
le-
ge
ma-
ga-
zijn

le-
ge
le-
ge
ma-
ga-
zijn

Onze productiedieren
houden van klaver en van ons,
zelfs als er giftige dampen
boven de grazige weiden hangen.
Rund is hun naam, niet
hun aard, die zachtaardig is,
als een bloem.
Een droge knal in de verte
herinnert ons aan een wereld
die ook van ons is,
waarna het wuiven
van het lange groene gras
de zintuigen weer overneemt
om de zenuwen weer wat
tot bedaren te brengen.

Als ik hierboven
het gras als legergroen
zou hebben omschreven,
dan zou ik hebben gejokt,
maar misschien wel
beelden hebben opgeroepen
van piepende legertrucks
en het heerszuchtig verdraaien
van woorden en on-
telbaar veel lichamen.

Ik vind Ieren ontzettend aardige en vriendelijke mensen.

Ik vind IJslanders echt heel leuk!

Ik vind Indiërs erg onverschillig.

Misschien is het persoonlijk, maar ik vind Indonesiërs een stuk toegankelijker dan bijvoorbeeld Vietnamezen.

Ik vind Irakezen niet tof.

Ik vind Iraniërs naast Syriërs de meest hartverwarmende mensen in het Midden-Oosten.

Ik vind Israëliërs geen slechte mensen, tenzij ze zionisten zijn.

Ik vind Israël's vrij hard, en soms ronduit onbeschoft.

Kijk, ik vind Israëlieten een fijn volk en ik vind de Amerikanen een fijn volk.

Ik vind Italianen heel erg lekker vooral op de camping Norcenni Girasole waren leuke obertjes whaaaa ik wil in Italië gaan wonen!!

Ik vind Japanners eng.

Ik vind Kameroeners veel rustiger en minder luidruchtig dan Nigerianen.

Ik vind Koerden weerbarstig, lief en onbevreesd.

Ik vind Koreanen wat agressiever klinken.

Overigens, ook uit persoonlijke ervaring, ik vind Kroaten verschrikkelijk volk, maar dit terzijde.

Herhaling voorkomen, daar heb je een punt.
Uitgestoken witte vlaggen, voor eeuwig
en altijd, in grondwetten verankerd.
Alle bomen regen, pak je agenda.
Tijd om een nieuwe partner te kiezen
die nóg beter bij je past!
Iedere dichter zijn eigen Pegasus
en alle ex-gevangenen een rolletje in Macbeth.
En ik herinner me ook nog een paar geboden,
van vroeger, en voor je het weet
schittert onze bol weer, als van kristal,
als een opgeheven vuist

de droge klik

het lege magazijn

& de razende dazen

het razende dazenzijn

dazijn

Van wat het geweten bezwaart, vooral
het eigen falen: we hebben hopeloos gefaald
en kijken verdwaasd om ons heen

en zien mensen die we niet wilden zien
en nemen verhoren af die we niet wilden afnemen
en geven bevelen die we niet wilden geven:

breek niet! wees minderwaardig! verdwijn!

maar ze verdwijnen niet.

Om ons heen langzaam rijdende
en stilstaande voertuigen, waarin de helft
van de bevolking zich bevindt.

‘Het zet je toch aan het denken, dat is een feit.’

En dat je er dan achter komt
dat de herkomst van ziel *nefes* is
dat niet alleen keel betekent
maar ook adem en leven

oftewel dat we er willen zijn,
dat we willen zijn, alles

en iedereen

Als ik hulpeloos sta
tegenover om het even wie of wat
trekt mijn middenrif zich samen
en schiet ik in de stress.

Ik schiet van veel dingen in de stress.
Een stormpje of een hittegolf
en ik zit al op de kast.
Ik ben een echt stresskonijn.

En als 's nachts een wolf
zijn opwachting bij me maakt,
dan weet ik dat het hoog tijd is
om aan het koeknuffelen te slaan,

met een weilandkoe

een weilandkoeilandkoe

Ik vind Letten heel beleefd en het zijn mensen met smaak.

Ik vind Libanezen en latina's persoonlijk mooier.

Ik vind Limburgers grappige mensen, maar ze moeten wel hun plaats kennen.

Ik vind Maleisiërs niet bijzonder aardig, en Kuala Lumpur vind ik een naargeestige stad.

Ik vind Marokkanen uit Limburg/Friesland.

Ik vind Mexicanen niet echt leuk.

Ik vind Molukkers wel lief, maar lijken wel een stelletje akbarren daar.

Ze zeggen dat luchtogels geen vlieg kwaad doen,
maar er zijn schranspartijen waargenomen,
waarbij ze zich te barsten vraten aan zwermende dazen.

We waagden ons leven en stoemden naar het oog
in kwestie, ergens in een bos, maar verdwaalden
als een slecht gemikte kogel.

Op de jachttoren waar we tegenaan fietsten,
zat een gevangene die niet schieten wilde,
ook niet terug naar beneden.

Het hoeft niet mooi te zijn. De recensent was
goedgemutst geweest. Maar een dans
dient wel tot het einde toe gedanst te worden.
Wat een nitwit, dacht ik, en verzon manieren
om de drol en zijn cronies op te ruimen,
die ik nadien weer in een nieuw liedje verwerkte.

Ik kan helemaal niet dansen, weet ik,
tik door totdat alle tekens op hun plaats vallen
en meet breed uit als ik daar zin in heb,
over stemrecht voor poëzielezers bijvoorbeeld
oftewel waarom dichten zo begeerlijk is
en van betekenis

Ik vind Napolitanen zoveel warmer dan de mensen in Rome of Florence: Napoli is echt een gezellige stad.

Ik kom uit België en ik vind Nederlanders te onvriendelijk en irritant.

Ik vind Nepalezen ook zeer gastvrij, verdraagzaam en vreedevol.

Ik vind Nieuw-Zeelanders wel leuk, ze hebben een zekere frisheid over zich.

Ik vind Nigerianen vrij vreedzaam, wat zou je anders zeggen over een volk dat niet op de politie kan rekenen maar er toch in slaagt in relatieve vrede en harmonie te leven?

Oh ik vind Noren zo leuk <3.

Ik vind Oekraïners leuke mensen.

Ik vind Oezbeken, en alle medereizigers delen die mening, vervelende mensen.

Ik vind Oostenrijkers over het algemeen namelijk helemaal niet zo vriendelijk.

Ik vind Oeigoeren voorlopig een prima onderwerp.

Ik vind Pakistanen een zachtaardig volk zowel de jongens als meisjes.

Ik vind Palestijnen best aardig klinken maar Transjordaniërs is historisch correcter.

Ik vind Polen heel erg depressief.

Ik vind Polynesiërs erg leuk, die ook maar bij de EU dan?

Ik vind Portugezen uit nog gevaarlijker dan thuis.

Nam niet ver van de rivier
aan de rand van een stinkende krater
vol halfgare dazen zwaar

van rode nectar

de vermagerde benen

voor een wereld

die met stomheid
geslagen is

En plotsklaps is alles weer chill.
En wil niemand het er meer over hebben.
Maar daar komen we niet mee weg.
Ondanks het cordon sanitaire.
Verrotte courgettes, drooggevallen beddingen.
De turbofan en intramusculaire vetadering.
Het systeem ligt aan de beademing.
Mijn flexplek is verleden tijd.
De volgende copernicaanse wending is onvermijdelijk.
Onvoorbereid, illusies achterna.
Maar dat kunnen we nooit niet iemand aanrekenen.
En back-ups zijn overbodig.

Ik vind Roemenen superaangename.
Ik vind Russen vaak maar gek doen.

Hahahaha, ik vind Schotten vet man!
Ik vind Serviërs door de bank genomen warmer.
Ik vind Singaporezen heel westers qua instelling en heel open.
Ik vind Soedanezen ook goed aan te horen.
Ik vind Somaliërs gewoon vies.
Ik vind Spanjaarden relax, hun manier van leven spreekt me enorm aan,
alles heeft dr standaard 2 uur later plaats dan hier.
Ik vind Surinamers maar raar, behalve jij, jij bent wel oké.
Eigenlijk kan mi alles, ik vind Syriërs een stuk toleranter dan
Nederlanders.

Ik vind Thai nog even vriendelijk.
Ik vind Tsjechen gewoon qud.
Ik vind Turken een gezellig volkje, alleen iets té nationalistisch.
Ik vind Tukkers stille Bourgondiërs: genieters maar zonder overal
carnaval van te maken.

Lucht, vogels

de luchtogels

na een lange
en droge zomer

te droog

steeds hoger

de lok
van de

luchtogels

oger

& oger

DIEPE TIJD
Een biografie

Inhoud	blz.
Inleiding	7
Hadeïcum	21
Archeïcum	51.303
Proterozoïcum	179.507
Cambrium	346.943
Ordovicium	351.695
Siluur	355.285
Devoon	357.353
Carboon	362.507
Perm	367.635
Trias	371.627
Jura	375.977
Krijt	380.789
Paleogeen	387.541
Neogeen	391.215
Pleistoceen	392.961
De moderne mens	393.011
Holoceen	393.183
Antropoceen	393.185
Coda	393.187
Noten	393.221
Register	393.393

Ik vind Vietnamezen heel aardige mensen, veel en veel beter dan Chinezen of Indiërs.

Ik vind Zuid-Koreanen ook wel een beetje Übermensen eerlijk gezegd.

Ik vind Zweden over het algemeen ook niet de meest sympathieke mensen.

Ik vind Zwitsers zakmes mens wat cooler.

Ton van 't Hof

Poëzie

Je komt er wel bovenop 2007

Chatten met Jabberwacky 2008

Aan een ster/ she argued 2009

Hey! Are you suffering? 2010

Een lijn is een vore 2011

In weerwil van alle terreur 2011

Fantastisch dat je dit kan! 2011

Ingangspunt 2013

Mijn poëzie 2014

Dingen sluiten nooit helemaal goed aan 2015

Dichter & andere dingen 2017

Waar tijd al niet goed voor is 2020

Non-fictie

Gecomprimeerd dagboek 2018

[Auto]observaties. Dagboek 2019

Logboek 2020

Ambities & verlangens. Dagboek 2021

Structuur & fascinatie. Dagboek 2022